

5. Коваль З. О. Менеджмент персоналу : навч. посіб. / З. О. Коваль . - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. - 451 с.
6. Колот А.М. Корпоративна соціальна відповідальність і проблеми її сприймання суспільством / А.М. Колот // Соціально-трудові відносини: теорія та практика: збірник наукових праць. – 2013. – Вип. 2(6)/2013. – С. 6–14.
7. Розвиток КСВ в Україні: 2010–2018. Укладачі: Зінченко А., Саприкіна М. – К.: Видавництво «Юстон», 2017. – 52 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://csr-ua.info/csr-ukraine/wp-content/uploads/2018/10/CSR_2017_research-1.pdf
8. Стратегія сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні на період до 2020 року. – офіційний сайт [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.svb.org.ua/sites/default/files/201309_strategiya_spriyannya_rozvitku_svb_v_ukrayini.pdf.

Danylevych Nataliya
Ph.D., Associate Professor
of Human Resource Management and Labour Economics Department,
SHEI «Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman»
n.danylevych@gmail.com

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IMPLEMENTATION PRACTICES AS A GUARANTEE FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Summary. The outlook on corporate social responsibility of business is analyzed. The development and the most common practices of corporate social responsibility implementation at Ukrainian enterprises are considered. The directions for further development of CSR in companies in Ukraine are identified.

Keywords: corporate social responsibility, business, society, European integration, corporate culture.

Дуба М. І., д.е.н., професор,
професор кафедри корпоративних фінансів і контролінгу,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
dyba_m@ukr.net
Гернего Ю. О., к.е.н.,
доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
iuliiagern@ukr.net

ПАРАМЕТРИ СТАЛОСТІ СОЦІАЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Анотація. У дослідженні складено карту бізнес-стимулів для реалізації політики людського розвитку. Визначено основні напрями реалізації пріоритетів людського розвитку зусиллями бізнесу в Україні. Запропоновано напрями підтримки бізнесом людського розвитку в Україні.

Ключові слова: корпоративна соціальна відповідальність, соціальний бізнес, соціальні інвестиції, фінансування людського розвитку.

Актуальність. Інтеграційні процеси в європейську систему соціальних, економічних та екологічних відносин є одним із актуальних пріоритетів в контексті інклюзивного людського розвитку економіки України, активізації тенденцій збалансування компонентів людського розвитку. Тому, в процесі удосконалення фінансових механізмів забезпечення збалансованого людського розвитку в Україні нагальним є пошук альтернатив державному фінансуванню, яке займає ключові позиції у структурі фінансування проектів соціальної сфери за рахунок ресурсів бізнесу. Актуальності набуває поєднання досліджень методологічного інструментарію параметрів сталості соціального бізнесу та практичного досвіду реалізації відповідних практик соціального бізнесу в Україні.

Постановка задачі (мета). Аналіз прогресивного міжнародного та європейського досвіду підтримки людського розвитку показало існуючий потенціал для реалізації соціальних проектів приватними підприємствами, формування умов для посилення

соціальних інвестицій бізнесу. Відповідно до актуалізації наведених вище питань, окремі аспекти ділової активності соціально-відповідального бізнесу знайшли своє відображення у працях наших співвітчизників, зокрема М. Бірюкова, І. Репіної, У. Моторнюк та інших [1-4]. Метою даного дослідження є обґрунтування прикладних параметрів сталості соціального бізнесу в Україні, що дозволить оцінити їх відповідність міжнародним стандартам КСВ.

Результати. Виходячи із існуючих досліджень, можемо стверджувати, що ключовою відмінною характеристикою соціальних інвестиційних проектів є розмежування ефектів від залучення інвестицій: соціального ефекту (найчастіше в короткостроковій перспективі) та очікуваного економічного ефекту в довгостроковій перспективі.

Дослідження фахівців Центру розвитку корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) показали, що вітчизняні суб'єкти бізнесу здійснюють свою проектну діяльність в рамках щонайменше 9-ти цілей збалансованого розвитку із 17-ти, визначених ООН. Зокрема, діяльність окремих вітчизняних підприємств стосуються охорони здоров'я (Ціль 3), якісної освіти (Ціль 4), гендерної рівності (Ціль 5), гідної роботи та всеохоплюючого зростання (Ціль 8), зменшення нерівності (Ціль 10), забезпечення безпеки та збалансованості міст (Ціль 11), раціонального споживання (Ціль 12), зміни клімату (Ціль 13), розвитку миру (Ціль 16). Згідно із результатами дослідження Центру розвитку КСВ, у 2018 році близько 83 % вітчизняних компаній стверджують, що є соціально-відповідальними, тобто реалізують політику людського розвитку. Проте, близько 76 % компаній ототожнюють її із політикою розвитку та поліпшення умов персоналу. Соціально-відповідальна політика, здебільшого, реалізується у формі «соціальної відповідальності бізнесу». Ключовим стимулом реалізації політики людського розвитку є моральні стимули, однак, здебільшого, вони все-ще спрямовуються на досягнення внутрішніх цілей бізнесу (рис. 1).

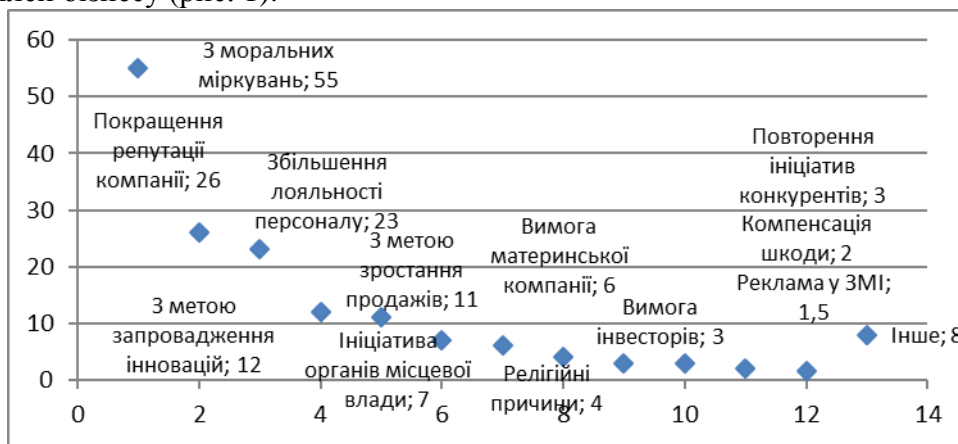

Рис. 1. Карта бізнес-стимулів для реалізації політики людського розвитку, %*

* Джерело: складено автором за [5; 6].

Основні напрями реалізації пріоритетів людського розвитку також формуються відповідно до наведених стимулів (рис. 2).

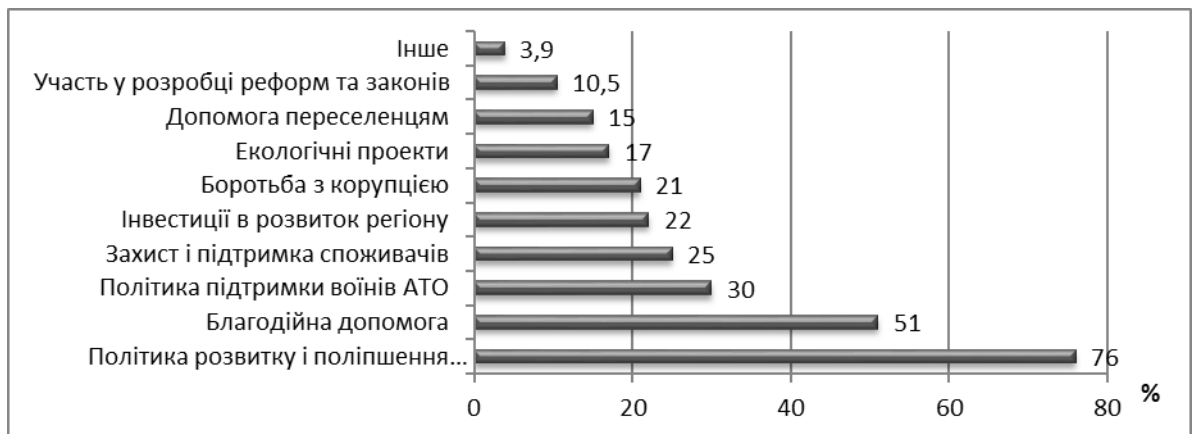

Рис. 2. Основні напрями реалізації пріоритетів людського розвитку зусиллями бізнесу в Україні*

* Джерело: складено автором за [5; 6].

Критеріями вибору респондентів під час дослідження Центру «Розвитку КСВ» виступила їх обізнаність із напрямками політики людського розвитку: стосунками бізнесу із громадськістю, основами екологічної політики підприємства, діяльністю компанії в контексті реалізації пріоритетів людського розвитку. Тобто, все-ще спостерігаємо відсутність підрозділів, які відповідають за людський розвиток. Удосконалення організаційної структури формує потенціал для залучення бізнесу до реалізації пріоритетів людського розвитку в Україні. Згідно із результатами досліджень Центру «Розвитку КСВ» напрями соціально-відповідальної поведінки бізнесу залежать від розміру підприємства (рис. 3).

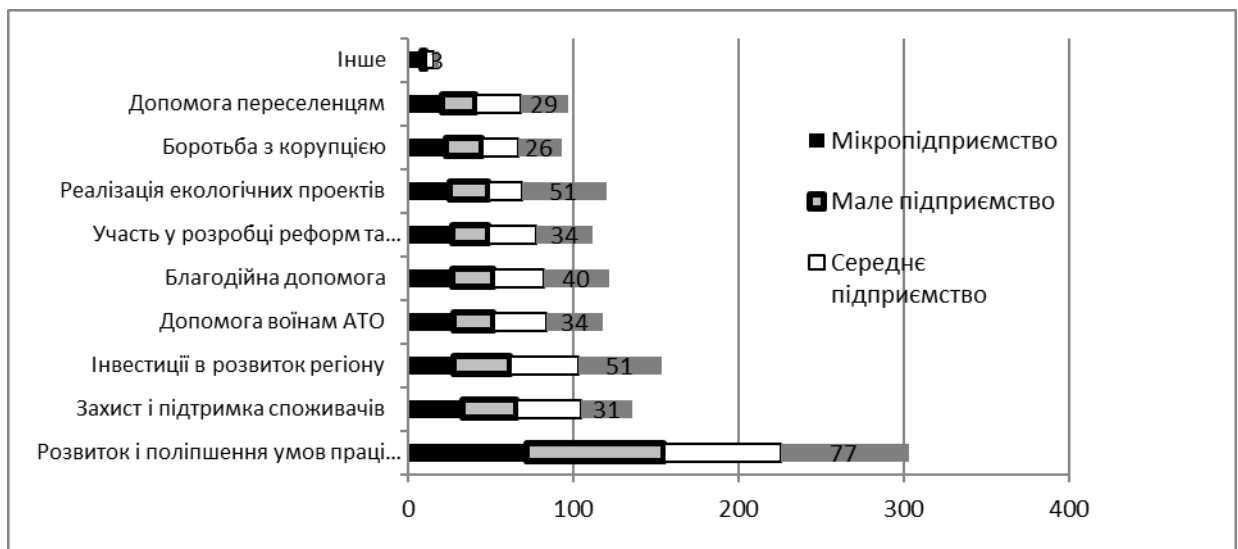

Рис. 3. Напрями підтримки бізнесом людського розвитку в Україні (залежно від розміру підприємства), %*

* Джерело: складено автором за [5; 6].

Визначальною характеристикою вітчизняного бізнесу є фінансування інвестицій не лише для комерційних потреб, але й інвестицій в людський розвиток. Зокрема, вітчизняні бізнес-лідери за рівнем виручки (згідно із рейтингами Бізнес Цензор) також підтримують на належному рівні індикатори ефективності людського капіталу. У свою чергу, наведені вище індикатори закладають основу потенціалу людського розвитку.

Висновки. Таким чином, аналіз уже існуючих практик соціальних інвестицій соціально-відповідальних суб'єктів бізнесу дозволив виокремити такі їх характеристики,

які вказують на існування максимального потенціалу для соціальних інвестицій в Україні. В результаті, активізація соціально-відповідальної діяльності великих компаній; компаній-лідерів у галузі своєї діяльності; компаній з міжнародними зв'язками; виробників диверсифікованої продукції; учасників ринку олігополістичної конкуренції стане одним із наріжних каменів для розширення потенціалу соціальних інвестицій в контексті збалансованого людського розвитку в Україні.

Список використаних джерел

7. Бірюкова М. В. Цілепокладання як основа соціального проектування: праксеологічний підхід. Вісник НТУ «ХПІ». 2016. № 40 (12). С. 34 – 40.
8. Рєпіна І. М., Лисечко Є. Г. Інноваційні підходи до оцінювання ефективності соціального підприємництва. Соціально-трудова сфера: сучасний стан, проблеми та стратегічні напрями розвитку: зб. тез доп. учасників міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 14–16 листоп. 2017 р. Київ : КНЕУ, 2017. С. 162–164.
9. Моторнюк У. І. Аналіз сутності та необхідності розвитку залучення інвестицій у соціальну сферу. Інфраструктура ринку. 2017. Вип. 5. С. 178 – 181.
10. Гернего Ю. О. Становлення соціальної концепції інноваційного підприємництва в Україні. Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф., 29–30 берез. 2017 р. Київ : КНЕУ, 2017. С. 45–47.
11. Саприкіна М. Практики КСВ в Україні 2016. / під ред. Саприкіної М. Центр «Розвиток КСВ». К.: 2016. 100 с.
12. Розвиток КСВ в Україні: 2010 – 2018. Укладачі: Зінченко А., Саприкіна М. К.: Видавництво «Юстон», 2017. 52 с.

Dyba M. I., Doctor of Science, Professor,
Professor of corporate finance and controlling Department,
SHEE «Kiyv National Economic University named after Vadym Hetman»
dyba_m@ukr.net
Gernego Iu. O., PhD.,
Associate Professor of corporate finance and controlling Department,
SHEE «Kiyv National Economic University named after Vadym Hetman»
iuliagern@ukr.net

PARAMETERS OF SOCIAL BUSINESS SUSTAINABILITY IN UKRAINE

Summary. A map of business incentives for implementing human development policy is represented within the current research. The main directions of human development priorities realization by business entities in Ukraine are defined. The directions of human development business support in Ukraine are offered.

Key words: corporate social responsibility, social business, social investment, human development financing.

JAMAGIDZE LELA
Phd in Economics, Assistant professor
Ivane Javakishvili Tbilisi State University
E-mail: lela.jajagidze@tsu.ge

TRADE PERFORMANCE AND POLICY CHALLENGES UNDER GLOBALIZATION 4.0

Summary. The goal of the present paper is to analyze trade-related effects of globalization 4.0 and highlight trade performance and policy-making challenges faced by businesses and governments. Based on desk research of theoretical and empirical sources, recommendations are given on how Georgia's small and open economy can position itself in the global trade.

Keywords: Globalization, digital trade, plurilateral trade policy, Georgia